

ZUS informuje: Umowy zlecenia i umowy o dzieło w ubezpieczeniach społecznych- co warto wiedzieć zanim podpiszemy umowę.

Umowa to podstawa, także w przypadku pracy sezonowej czy też wakacyjnej. Warto sprawdzić czym różni się umowa zlecenia od umowy o dzieło i z której z nich wynika obowiązek ubezpieczenia społecznego.

Wykonując umowę zlecenia bądź umowę o świadczenie usług zostaniemy objęci ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, wypadkowym i zdrowotnym. Ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne. Od tej reguły są wyjątki:

- zleceniobiorca może nie być objęty obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi, jeśli ma inny tytuł do ubezpieczeń, np. pracuje na cały etat.
- nie zostanie objęty ubezpieczeniami, jeśli jest uczniem lub studentem i nie skończył 26 lat.
- jeśli wykonuje umowę zlecenia dla firmy, której jednocześnie jest pracownikiem, zostanie objęty obowiązkowo ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, chorobowym, wypadkowym i zdrowotnym. W takiej sytuacji dla celów ubezpieczeń taka osoba uważana jest za pracownika.

Zawarta została umowa o dzieło. Takie osoby nie podlegają ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem zdrowotnym ani obowiązkowo, ani dobrowolnie.

Jeśli zawarta została umowa o dzieło z firmą, której jednocześnie jesteśmy pracownikiem albo w ramach tej umowy wykonujemy pracę na rzecz pracodawcy, taka osoba uważana jest za pracownika. Dlatego objęta zostanie obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, chorobowym, wypadkowym i zdrowotnym.

Umowa zlecenia czy umowa o dzieło

Zgodnie z zasadą swobody umów to strony decydują, jaką umowę zawierają. Jednak gdy wybierają rodzaj umowy, powinni przestrzegać przepisów, w szczególności odpowiednich przepisów Kodeksu cywilnego.

Charakter umowy określa bowiem nie tylko sama nazwa umowy, ale przede wszystkim jej treść, a także warunki i okoliczności, które towarzyszą jej wykonywaniu.

Elementy obu umów na które warto zwrócić uwagę:

- ***Przedmiot i cel umowy***

Przedmiotem umowy o dzieło jest zobowiązanie do wykonania dzieła, czyli osiągnięcia określonego, indywidualnego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Wykonanie dzieła najczęściej polega na: wytworzeniu rzeczy, zmianie rzeczy już istniejącej, naprawieniu rzeczy, przerobieniu rzeczy, uzupełnieniu albo rozbudowie rzeczy, połączeniu rzeczy z innymi rzeczami, dodaniu części składowych. Rezultat umowy o dzieło powinien mieć być samoistny, obiektywnie osiągalny i pewny. Nie powinno być uznane za dzieło coś, co nie

odróżnia się w żaden sposób od innych występujących na danym rynku rezultatów pracy, gdyż wówczas zatraciłoby swój indywidualny charakter dzieła. Dzieło powinno być wyrazem kreatywności i umiejętności autora.

W przypadku umowy zlecenia czy umowy o świadczenie usług przedmiotem jest zobowiązanie do wykonywania określonych czynności.

Umowa o dzieło różni się od umowy zlecenia tym, że wykonawca umowy o dzieło zobowiązuje się nie do samego działania, lecz do uzyskania określonego dzieła jako rezultatu tego działania. Wykonywanie określonej czynności bez względu na jej rezultat jest właściwe dla umów zlecenia.

- ***Odpowiedzialność***

W umowie o dzieło osoba, która wykonuje tę umowę, odpowiada za osiągnięcie rezultatu. Nie jest ważne, czy dołożyła należytej staranności przy wykonywaniu dzieła. Ryzyko obciąża wykonawcę umowy.

W umowie zlecenia to zleceniobiorca odpowiada za brak należytej staranności przy wykonywaniu czynności, a nie za jej wynik. W umowie zlecenia ryzyko, że rezultat nie zostanie osiągnięty, obciąża zleceniodawcę. Zleceniobiorca nie odpowiada za brak rezultatu, do którego miały doprowadzić czynności, które wykonuje. Zleceniobiorcy można przypisać brak należytej staranności.

- ***Pewność rezultatu***

W umowie o dzieło osiągnięcie rezultatu, przy spełnieniu określonych warunków, jest pewne. W umowie zlecenia – brak jest pewności, czy czynności, do których zobowiązał się zleceniobiorca, doprowadzą do zamierzonego rezultatu.

- ***Powtarzalność***

Dla umów zlecenia jest właściwe wykonywanie powtarzalnych, odtwórczych czynności bądź wykonywanie tych czynności w sposób ciągły lub zespołowy.

- ***Sprawdzian na istnienie wad fizycznych***

W przypadku umowy o dzieło – można sprawdzić, czy rezultat umowy ma wady fizyczne.

Katarzyna Krupicka

Regionalny Rzecznik Prasowy ZUS województwa podlaskiego